

Taikusydän on kulttuurihyvinvoinnin valtakunnallinen yhteyspiste. Kehitämme verkostomme kanssa ratkaisuja, joilla taiteen, sosiaali- ja terveysalan ammattilaisten yhteistyö saadaan pysyväksi osaksi hyvinvointia edistäviä palveluita. Viestimme kulttuurihyvinvointialan ajankohtaisista uutisista.

Uutiskirje 1/2022

Kulttuuritapahtumiin osallistumisella, luovalla toiminnalla ja taiteen tekemisellä on tutkitusti positiivisia vaikutuksia mielen hyvinvointiin. Myös Mielenterveysbarometrin mukaan yli 95 % barometriin vastanneista mielenterveyskuntoutuneista pitää kulttuuria sopivana muotona mielenterveyden ongelmien selättämisessä (Mielenterveyden keskusliitto 2021).

Koronapandemian rantautumisesta Suomeen tulee pian kaksi vuotta. Jo nyt tiedämme, että pandemian jälkihoito tulee kestämaan kauan. Samaan aikaan rakennetaan hyvinvointialueita, joiden uudet, aluevaaleissa valitut päättäjät ovat aloittamassa työtään.

Kulttuurin mahdollisuudet hyvinvoinnin jälleenrakentamisessa tulee ottaa vakavasti uudella hyvinvointialueella. Tästä uutiskirjeestä löytyy tietoa sekä aluevaltuutetuille että virkahenkilövalmistelijoille, millaisia asioita valmistelussa on hyvä ottaa huomioon.

Kulttuurin mukaanottaminen hyvinvoinnin jälleenrakentamiseen tulee aloittaa nyt. Eikä vähiten siksi, että kulttuuriala on kärsinyt pandemian aiheuttamista rajoituksista rajusti ja epäoikeudenmukaisesti. On kysymys siitä, annetaanko kulttuurille jatkossa toimintaedellytykset mielenterveyden tukemiseen vai siirtyvätkö kulttuurialan ammattilaiset hyvinvointialueiden mielenterveyspalveluiden jonojen jatkoksi.

Anna-Mari Rosenlöf

Taikusydän-tutkijaverkoston tapaaminen 15.2.2022 klo 9–11

Taiteen, kulttuurin ja hyvinvoinnin tutkimuksen Taikusydän-tutkijaverkoston seuraava tapaaminen järjestetään **tiistaina 15.2. klo 9–11**. Tapaaminen pidetään edelleen hankalana jatkuvan koronatilanteen vuoksi etänä Zoomissa. **Ilmoittautumiset tutkijatapaamiseen 31.1. mennessä.**

Lämpimästi tervetuloa mukaan verkostoitumaan, vaihtamaan kuulumisia ja keskustelemaan meneillään olevista tutkimuksista!

Miten mukaan tutkijaverkostoon?

Lue lisää tutkijatapaamisesta

Videoluento kulttuurihyvinvoinnista osana sote-uudistusta

Kulttuurihyvinvointi kuuluu sote-uudistukseen osana kokonaisvaltaista hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämistä. Taikusydän-yhteyspisteen tuottama videoluento kokoaa yhteen asioita, jotka on tärkeä huomioida hyvinvointialueiden valmistelussa kulttuurihyvinvoinnin näkökulmasta. Luennon kesto on n. 30 minuuttia.

Katso video

Kymmenen teesiä kulttuurihyvinvoinnista hyvinvointialueiden valmistelijoille ja aluevaltuutetuille

Valtakunnallinen Kulttuurihyvinvointipooli ja Taikusydän-yhteyspiste ovat koonneet kymmenen teesiä hyvinvointialueiden valmistelijoille sekä aluevaltuutetuille otettavaksi huomioon valmistelussa ja päätöksenteossa.

Lue lisää

TUTKIMUKSIA

Väitöstutkimus: Lapsuuden laulut antavat ikääntyneille tärkeitä voimavaroja arkeen

FM Annika Tammelan tuore väitöstutkimus käsittelee suomalaisten ikäihmisten lapsuusvuosilta tuttuja lauluja sekä niihin liittyviä muistoja ja merkityksiä. Tutkimuksessa selvitettiin muisteluryhmätoiminnan avulla, kuinka ikääntyneet suhtautuvat lauluihin, joita he ovat kuulleet ja laulaneet kansakouluvuosinaan.

Tutkimuksen mukaan varhaisilta elinvuosilta tutut laulut ovat sukupolven edustajille merkityksellisiä, sillä ne kytkeytyvät yksilölliseen ja kollektiiviseen identiteettiin ja kantavat vahvoja tunnemuistoja. Yhdessä vertaisten kanssa laulaminen ja muistelu mahdollistivat ikääntyneiden hyvinvoinnin kannalta merkityksellisiä kokemuksia osallisuudesta ja toimijuudesta.

Tammela, A. (2022). Kansakoululaisen lauluaarteisto. Jälleenrakennusajalta tutut laulut ikäihmisten laulukokemuksissa ja muistoissa. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.

Tutustu tutkimukseen

Draamaharjoitteiden hyödyntäminen terveysalan koulutuksessa

Pohjoismaisessa Nordic Journal of Arts, Culture and Health -lehdessä julkaistussa norjalaisessa tutkimuksessa tarkastellaan draamaharjoitteiden hyödyntämistä terveysalan koulutuksessa.

Tutkimukseen osaa ottaneet mielenterveystyöhön erikoistuvat maisteritason opiskelijat osallistuivat osana pakollisia opintojaan draamaopettajan vetämään työpajaan. Tutkimuksessa keskitytään erityisesti opiskelijoiden

Tanssin merkitys hyvinvoinnille läpi elämänkaaren

Vuonna 2021 julkaistussa systemaattisessa katsauksessa tarkastellaan tanssin esteettisiä, taiteellisia ja luovia merkityksiä hyvinvoinnin ja terveyden näkökulmasta.

Katsausartikkelissa on mukana vertaisarvioituja tutkimuksia sekä ns. harmaata kirjallisuutta, kuten julkaisemattomia tutkimuksia ja arviointiraportteja vuosilta 2000-2019.

Tutkimuksessa tanssin kontribuutiota

kokemuksiin alkulämmittelyssä käytetyistä draamaharjoitteista sekä siihen, miten voidaan draamaharjoitteita hyödyntäen luoda turvallinen ja motivoiva oppimisympäristö.

Femdal, I., Antonsen, E.B., Burton, B. & Lepp, M. (2021). Building a learning environment in mental healthcare education through warm-up exercises. *Nordic Journal of Arts, Culture and Health*, 3(1-2), 21-33.

terveydelle ja hyvinvoinnille tarkastellaan seitsemän toisiinsa liittyvän teeman; identiteetin, kehollisuuden, kuulumisen, omanarvontunnon, estetiikan, affektiivisuuden ja luovuuden kautta. Artikkelissa pohditaan myös sitä, millaiset metodologiat sopivat parhaiten näiden tutkimiseen.

Chappell, K., Redding, E., Crickmay, U., Stancliffe, R., Jobbins, V. & Smith, S. (2021). The aesthetic, artistic and creative contributions of dance for health and wellbeing across the lifecourse: a systematic review. *International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-being*, 16(1), 1950891.

**Tutustu tutkimukseen
(englanniksi)**

**Tutustu tutkimukseen
(englanniksi)**

Rakenteiden törmäyksiä yleisökontaktikurssilla

Jussi Lehtosen ja Anu Vehviläisen kirjoittamassa artikkelissa keskitytään kokemuksiin Taideyliopiston Teatterikorkeakoulun ja Sibelius-Akatemian yhteisestä yleisökontaktikurssista. Kurssilla teatteri- ja muusikko-opiskelijat pitivät työpajoja erilaisissa terveydenhuollon ja sosiaalitoimen yksiköissä sekä vankiloissa ja veivät niihin kokemustensa pohjalta valmistamia esityksiä.

Artikkelissa keskitytään yhden kurssin työryhmän työpajakokemuksiin vastaanottokeskuksessa sekä näyttelijän, muusikon ja dramaturgin neuvotteluun yhteisen esityksen teoskäsityksestä. Artikkelissa syvennytään myös haasteisiin, joita erilaisten toimintakulttuurien kohtaamisesta yleisökontaktikurssilla seurasi.

Kirjoittajat tarjoavat lisäksi ehdotuksia yhteisöllisesti suuntautuneen taiteen tekemisen opetuksen kehittämiseksi korkeakoulukontekstissa. Kirjoittajat esittävät, että korkeamman asteen taiteilijakoulutuksessa tulisi tarjota opetusta, joka valmentaa opiskelijoita kohtaamaan erilaisia yhteisöjä ja pohtimaan kohtaamisiin liittyviä eettisiä ja taiteellisia kysymyksiä.

Lehtonen, J. & Vehviläinen, A. (2021). Rakenteiden törmäys. Taiteellinen toimintatutkimus Teatterikorkeakoulun ja Sibelius-Akatemian yleisökontaktikurssista. Trio.

Tutustu tutkimukseen

TYÖPAIKKOJA

Ikäihmisten kulttuurikoordinaattori, Oulu

Oulun kaupungilla on haettavana ikäihmisten kulttuurikoordinaattorin vakinainen tehtävä. Kulttuurikoordinaattorin tehtävä on uusi ja se on kulttuuripalveluiden ja ikäihmisten palveluiden yhteinen. Tehtävä sijoittuu hallinnollisesti yleisiin kulttuuripalveluihin ja esimiehenä toimii kulttuuripalvelupäällikkö. Kulttuurikoordinaattorin työtä ohjataan yleisten kulttuuripalveluiden ja ikäihmisten palveluiden yhteistyönä. Haku päättyy 4.2.!

Lue lisää työpaikasta

Koordinaattori kulttuuri- ja osallisuuspalveluihin, Jyväskylä

Jyväskylän kaupunki hakee kulttuuri- ja osallisuuspalveluihin ikääntyneiden kulttuuripalveluista vastaavaa koordinaattoria vakituisen työsuhteeseen. Koordinaattori vastaa Taideapteekki-konseptin suunnittelusta, toteutuksesta ja kehittämisestä yhteistyössä taidekentän, ikääntyneiden palvelujen ja yhteistyöverkoston kanssa. Työhön kuuluu kulttuurihyvinvointityön edistämistä koko kaupungissa sekä valtakunnallisissa verkostoissa vaikuttaminen. Haku päättyy 4.2.!

Lue lisää työpaikasta

Kehittämiskoordinaattori VARKU-hankkeeseen, Varsinais-Suomi

Varsinais-Suomen liitto hakee määräaikaista kehittämiskoordinaattoria alueellisen kulttuurin kehittämistehtävän, Varsinaista kulttuuria -hankkeen toteutukseen. Hankkeen tarkoituksena on vahvistaa ja tukea maakunnan kuntien kulttuuripalveluiden tuottamista sekä parantaa taiteilijoiden työskentelyedellytyksiä. Haku päättyy 4.2.2022!

Lue lisää työpaikasta

JULKAISUJA

Musiikki 4/2021: Musiikki, ääni ja hyvinvointi

Uusin Musiikki-lehden numero käsittelee monipuolisesti musiikkia, ääntä ja hyvinvointia. Numerossa mm. kartoitetaan alan nykytutkimuksen tilaa ja kysytään, mitä on kulttuurihyvinvointi sekä arvioidaan Taiteen edistämiskeskuksen Kulttuurihyvinvoinnin käsikirja. Julkaisun kirjoittajina ovat Laura Huhtinen-Hildén, Liisa-Maria Lilja-Viherlampi, Norma Daykin, Noora Vikman, Hanna Pohjola, Mari Rusi-Pyykkönen, Tuire Ranta-Meyer, Pia Houni, Meri Kytö sekä Kaarina Kilpiö.

Lue lisää

Menneisyys meissä -hankkeen loppujulkaisu on ilmestynyt

Lapin maakuntamuseo toteutti 1.2.2021–31.1.2022 Euroopan sosiaalirahaston (ESR) tukemana hankkeen Menneisyys meissä - Osallisuutta kulttuuri-identiteettiä vahvistamalla. Hankkeessa vietiin kulttuuriperintötyötä Lapin maakuntamuseon vastualueen kuntiin. Osallistujat johdatettiin tarkastelemaan menneisyyden vaikutuksia omassa elämässä käyttämällä museopedagogisia menetelmiä.

[Hankkeesta on ilmestynyt loppujulkaisu, jonka voit ladata tästä.](#) (PDF)

Lue lisää hankkeesta

RAHOITUKSIA

Suomen Kulttuurirahaston Taidetta kaikille -apurahojen maakunnallinen haku 10.1.-10.2.2022

Suomen Kulttuurirahaston yhteydessä toimii 17 maakuntarahastoa. Ne tukevat oman maakuntansa alueella tehtävää kulttuurityötä jakamalla apurahoja ja palkintoja kerran vuodessa. Taidetta kaikille -tukimuodon tavoitteena on lisätä tukea tai hoitoa tarvitsevien ihmisten mahdollisuuksia kokea korkealaatuista taidetta ja siten edistää kulttuurista

yhdenvertaisuutta. Taidetta kaikille -apurahaa voi hakea työskentelyyn, hankkeesta aiheutuviin kuluihin tai molempiin yhdessä. Haettava vähimmäismäärä on 10 000 euroa.

Lue lisää apurahoista

Ikääntyneiden helsinkiläisten hyvinvoinnin ja toimintakyvyn tukemiseen ennätysuusi summa, hakuaika 10.1-11.2.2022

Avustus iäkkäiden ihmisten liikkumisen ja kulttuuritoiminnan edistämiseksi saa jatkoa vuonna 2022. Jaettavissa oleva määräraha on noussut kahteen miljoonaan euroon. Määrärahasta kohdennetaan 1,3 miljoona euroa avustuksia taide- ja kulttuuritoimijoille ikääntyneiden kulttuuritoiminnan edistämiseksi.

Lue lisää

TAPAHTUMIA

Erityislasten ja -nuorten opinnäytetyö ja ohjaamisen malli julki: työpaja 2.2.2022

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamkin opiskelijoiden Reija Elmisen ja Annika Sundqvistin opinnäytetyössä on mallinnettu erityislasten ja -nuorten teatterikerhon osallisuutta ja yhteisöllisyyttä tukeva ohjaamisen malli. Aiheeseen liittyen Piia Kleimola ohjaa 2.2.2022 klo 14-16 Teams-työpajan, jossa hän kertoo teatterikerhon toiminnasta ja avaa omalta näkökulmaltaan ohjaamisen mallia. Työpaja on tarkoitettu taidekasvattajille sekä alalle opiskeleville, erityisryhmien kanssa työskenteleville sekä sosiaali- ja terveysalan opiskelijoille. Tervetuloa! Työpajaan on vapaa pääsy. Teams-linkin saa Piia Kleimolalta.

Lue lisää ja ilmoittaudu

Yhteiset yleisöt -seminaari, 14.3.2022

Yhteiset yleisöt 2 -seminaari on suunnattu kaikille kulttuuri- ja taidealojen yleisötyön ammattilaisille. Seminaarin järjestävät Tampereen taidemuseo yhdessä Pedaali ry:n, esittävän taiteen Yleisötyökillan ja orkestereiden Yleisötyöfoorumin kanssa. Seminaari toteutetaan maanantaina 14.3.2022 klo 10–16 Tampereella. Seminaarin hinta on 50 euroa. Ilmoittautuminen 31.1. mennessä.

Lue lisää tapahtumasta

Kulttuurinen vanhustyö -seminaari, 28.4.2022, Save the date!

Viime vuonna suuren suosion saanut webinaari saa jatkoa! Tämän vuoden seminaarin tavoitteena on tuoda esille kulttuurin merkitystä niin osana omaa elämää kuin osana vanhustyön toimintatapoja. Seminaari toteutetaan Metropolia AMK:n Myllypuron kampuksella ja se striimataan myös verkkoon, joten voit osallistua joko paikan päällä tai etänä! Tilaisuus on ilmainen ja kaikille avoin. Ilmoittautuminen avautuu alkuvuodesta.

Lue lisää tapahtumasta

UUTISIA

Kulttuuri ja taide osana Oulun yliopistollisen keskussairaalan uudistamista

Kulttuuri ja taide ovat osa hyvää hoitoa, hoitoympäristöä ja henkilöstön hyvinvointia uudistuvassa Oulun yliopistollisessa sairaalassa. OYSkulta on Oulun sairaanhoitopiirin kulttuuri- ja taidesuunnitelma, jossa limittyvät yhteen sekä luovat toimintatavat että taide osana rakentamista.

Lue lisää taideohjelmasta

Kysely: Pirkanmaalla kartoitetaan kulttuurihyvinvointihankkeita

Pirkanmaan Taikusydän -alueverkosto kartoittaa Pirkanmaalla käynnissä olevia kulttuurihyvinvointihankkeita ja kehittämistä. Kohderyhmänä ovat ammattimaisesti toimivat ja Pirkanmaalla toteutettavat kulttuurihyvinvoinnin hankkeet sekä suunnitelmallinen kehittäminen. Kysely on auki 24.1. – 13.2.

Pirkanmaan kulttuurihyvinvointialue -aineisto julkaistu

Pirkanmaan Taikusydän-alueverkosto ja alueellinen Kultu-ryhmä laativat Pirkanmaan kulttuurihyvinvointialue -aineiston aluevaalien alla. Aineisto esittelee alueellisia mahdollisuuksia ja linjauksia uuden hyvinvointialueen kehittämiseksi.

**Lue lisää kyselystä
Pirkanmaan Taikusydän-
alueverkoston sivuilta**

**Tutustu aineistoon (PDF,
Google Drive)**

Blogi: Jokaisella lapsella on oikeus kulttuuriin ja taiteisiin

"Ihmisoikeudet ja perustuslaissa turvatut perusoikeudet eivät toteudu itsestään, vaan niitä on aktiivisesti toteutettava. Tämä koskee myös lastenkulttuuria ja lasten mahdollisuutta osallistua taiteiden tekemiseen. Tarvitaan oikeuksia toteuttavaa lainsäädäntöä ja voimavaroja, kuten henkilöstöä ja tiloja. Hyvä tahto ei vielä riitä, vaan sen lisäksi tarvitaan voimavaroja koskevia päätöksiä.", kirjoittaa Esa Iivonen, Mannerheimin lastensuojeluliiton johtava asiantuntija lastenkulttuuri.fi -blogissa.

Lue blogi

Mielenterveyden keskusliiton kulttuurisivut on avattu

Mielenterveyden keskusliitto kannustaa kohtaamisiin kulttuurin parissa, auttaa löytämään itselle sopivia luovia ilmaisukeinoja osaksi omaa arkea sekä tukee toipumisessa. MTKL järjestää vuosittain vaihtelevaa toimintaa kulttuurin ja taiteen eri aloilta erilaisin menetelmin ja teemoin. Nyt MTKL:n kulttuuriteemaisille sisällöille on avattu oma verkkosivu.

Tutustu verkkosivuun

Kulttuurihyvinvointia ikäihmisille -hankkeen kuulumisia

Kulttuurihyvinvointia ikäihmisille -hanke (8/2021–12/2022) on Taiteen edistämiskeskuksen koordinoima yhteishanke, jossa Kulttuuria kaikille -palvelun hankekumppaneina ovat Aili-verkosto ja Teatterikeskus. Kulttuuria kaikille -palvelu keskittyy hankkeessa edistämään Kaikukortti-toiminnan avulla tiukassa taloudellisessa tilanteessa olevien ikäihmisten yhdenvertaista kulttuuriin osallistumista ja kulttuurihyvinvointia.

Lue lisää hankkeesta

Seniorien teknologiavalmiudet virtuaalisissa kulttuuritapahtumissa

"HomeOpera – Digitaaliset sosiaaliset kulttuurielämykset -hankkeen tavoitteena on kehittää sosiaalinen laajennetun todellisuuden (XR) -konsepti, joka parantaa ikäihmisten mahdollisuuksia korkealaatuiseen ja virikkeelliseen elämään kotona kun liikuntakyky ikääntymisen tai yhteiskunnan asettamien liikkumisrajoitusten seurauksena heikkenee. Hankkeessa tutkitaan tapoja, joilla kulttuurielämykset tuodaan ikääntyvälle kotiin uusien teknologioiden avulla, sosiaalisen vuorovaikutuksen ja yhteisöllisyyden mahdollistavalla tavalla.

Lue lisää hankkeesta

OPINNÄYTETYÖ

Kulttuurihyvinvointia sairaalaan: henkilökunnan näkemyksiä

Riina Kupila ja Tiina Rintala toteuttivat kehittämistyönsä kahdella Turun yliopistollisen keskussairaalan osastolla: keuhkopoliklinikalla ja sisätautiosastolla 1. Kehittämistyön tavoitteena oli tuoda kulttuurihyvinvointia tunnetuksi sairaalassa ja lisätä henkilökunnan ymmärrystä kulttuurin ja taiteen hyvinvointivaikutuksista. Lisäksi tavoitteena oli ideoida tapoja, joilla kulttuuria ja taidetta voidaan tuoda käytännön työhön.

Kupila, Riina & Rintala, Tiina (2021): Kulttuurihyvinvointia sairaalaan: henkilökunnan näkemyksiä. Opinnäytetyö YAMK. Sosiaali- ja terveysala. Kulttuurihyvinvointi. Turun AMK.

Tutustu opinnäytetyöhön

#kulttuurihyvinvointi

Taikusydämen uutiskirje kertoo noin kerran kuukaudessa kulttuurihyvinvointialan ajankohtaisista tapahtumista, julkaisuista, koulutuksista, tutkimustiedosta, hankkeista, rahoitus- ja työmahdollisuuksista sekä hyvistä toimintamalleista.

[Tilaa uutiskirje](#)

Yhteystiedot

Taikusydän

Turun ammattikorkeakoulun Taideakatemia

Linnankatu 54

20100 Turku

p. +358 50 5985257

anna-mari.rosenlof@turkuamk.fi

taikusydan.fi

Peruuta uutiskirje

Seuraa Taikusydäntä somessa

